

2024

**SEMMELWEIS EGYETEM MENTÁLHIGIÉNÉ INTÉZET
FUTÓ ÉS TERVEZETT KUTATÁSOK**

Tartalomjegyzék

IDŐSÜGYEK KUTATÓCSOPORT - CSOPORTVEZETŐ: SZÉMAN ZSUZSA.....	4
Futó kutatások:	4
Idős hozzátartozót gondozók megterheltsége a COVID-19 idején (2020 -).....	4
Demenciával élő időst gondozó családtagok kihívásai a COVID-19 idején (2020-)	4
EDUCAGE – Az időseket gondozók digitális kompetenciáinak fejlesztése egy egészségesebb öregkor felé haladva.....	4
Családi gondozók kiegész-prevenciója, munkaerőpiacon tartása pandémia és poszt-pandémia idején (2022-2024)	4
Tervezett kutatások:	5
Az Oldenburg Burnout Inventory kérdőív validálása magyar mintán (2024)	5
KORA GYERMEKKOR KUTATÓCSOPORT - CSOPORTVEZETŐ: DANIS ILDIKÓ.....	6
Perinatális Kutatások (Bóné Veronika)	6
Futó kutatások:	6
A csecsemőtáplálással kapcsolatos attitűdök és a szoptatás időtartamát befolyásoló egyéb tényezők vizsgálata.....	6
A civil szervezetek, állami támogatások hatása a gyermekvállalásra	6
Kora gyermekkori fejlődés és lelki egészség kutatások (Danis Ildikó)	6
Futó kutatások:	6
21. századi babaszoba	6
Kisgyermek és szülők jólléte stresszteli időszakhatások idején – Babaszoba 2.0.	6
Tervezett kutatások:	7
Külföldi mérőeszközök adaptációja	7
KÖZELI KAPCSOLATOK KUTATÓCSOPORT - CSOPORTVEZETŐ: ALBERT FRUZZSINA.....	8
Párkapcsolat és családkutatások (Török Szabolcs – Danis Ildikó).....	8
Futó kutatások	8
A hazai Érzelem Fókuszú Párterápiás (EFT) képzések hatásvizsgálata a képzésben részt vevő szakemberekre..	8
pszichoedukatív, preventív célú, strukturált párkapcsolat erősítő programok kontrollcsoportos longitudinális hatásvizsgálata	8
A Bátor Táborban folyó terápiás rekreáció hatásvizsgálata a krónikusan beteg gyermekek és családjaik jóllétére. A táborprogram önkéntesekre gyakorolt hatásának kutatása.....	8
A szoros kötődési kapcsolatokban megélt tapasztalatok minőségének vizsgálata. A Tapasztalatok Szoros Kapcsolatokban kérdőív magyar nyelvű változatának validálása országos felnőtt reprezentatív mintán (2018) és kisgyermeket nevelő édesanyák körében (2019) felvett mintán	9
Rendszerszemléletű, családterápiás intervenciók hatékonyságvizsgálata különböző betegcsoportokban.....	9

A Family assessment Device kérdőív magyar nyelvű változatának validálása országos felnőtt reprezentatív mintán (2018).....	9
Barátságok és közösségek kutatása (Albert Fruzsina – Dávid Bea).....	10
Futó kutatások	10
A COVID-19 járvány társadalmi hatásai – különös tekintettel a közeli kapcsolatokra	10
Baráti kapcsolatok Magyarországon	10
Az egyetemisták számítanak! UniMatter.....	10
Egyéb kutatások	10
Futó kutatások	10
Az egyházi hálózati személyek és a kommunista-szocialista állambiztonság kapcsolatának transzgenerációs hatásai.....	10
Tervezett kutatások	11
A megbocsátás mint proszociális megküzdési mód.....	11
SEGÍTŐ KAPCSOLAT ÉS SZOLGÁLTATÁSOK KUTATÓCSOPORT - CSOPORTVEZETŐ: PILINSZKI ATTILA.....	12
Futó kutatások	12
Segítői Tükör	12
A magyarországi lelkipásztorok társas támogatásának, lelki egészségének kutatása.....	12
Segítő kapcsolat és monodrámák hatásvizsgálatok.....	12
Tervezett kutatások	12
Együttműködési irányelvek lelki vezetők, lelki gondozók és pszichoterapeuták között	12
KÉPZÉSHATÉKONYSÁG ÉS OKTATÁSMÓDSZERTAN KUTATÓCSOPORT - CSOPORTVEZETŐK: ASZTALOS BERNADETT ÉS BÓNÉ VERONIKA	14
Futó kutatások:	14
Önegyüttértés kutatás.....	14
Tervezett kutatások:	14
Képzések kiegészítő prevenciók hatása	14

Futó kutatások:**IDŐS HOZZÁTARTOZÓT GONDOZÓK MEGTERHELTSÉGE A COVID-19 IDEJÉN (2020 -)**

Témafelelős: Leleszi-Tróbert Anett Mária

Célkitűzés: A kutatás Leleszi-Tróbert Anett M. PhD kutatásának folytatása. Célja az eddigi eredmények további vizsgálata, különös tekintettel a járványhelyzet kihívásaira, hatásaira.

- 2020 tavaszán az új, adaptált kérdőívek validitás vizsgálata, valamint a családi gondozói megterheltség járványhelyzethez kapcsolódó kihívásainak vizsgálata történt online kérdőívvel, nagy mintán (N=1004). Az adatfeldolgozás folyamatos.
- A kutatás további fázisában a családi gondozók terheltségének mélyebb vizsgálatát tervezzük munkaerőpiaci fókusszal, országos mintán.

Résztvevők: Leleszi-Tróbert Anett Mária, Bagyura Márton (Társadalomtudományi Kutatóközpont), Széman Zsuzsa

Csatlakozás lehetősége: nem

Kutatócsoport: Idősügyek Kutatócsoport

DEMENCIÁVAL ÉLŐ IDŐST GONDOZÓ CSALÁDTAGOK KIHÍVÁSAI A COVID-19 IDEJÉN (2020-)

Témafelelős: Széman Zsuzsa prof.emerita

Célkitűzés: Nemzetközi szinten, két eltérő jóléti gondozási rendszerben (olasz-magyar) összehasonlítani a demens időst gondozó családtagok pandémia előtti és az első hullám alatti kihívásait, segítő forrásait, egészségi és mentális egészségi állapotuk változását, aggodásuk mérését.

Résztvevők: Kostyál Árpád, Széman Zsuzsa, Cristina Gagliardi, Giovanni Lamura, Sabrina Quattrini, Marco Socci, Paolo Fabbietti, Almási Virág

Csatlakozás lehetősége: nem

Kutatócsoport: Idősügyek Kutatócsoport

További célkitűzések: tovább kívánjuk vizsgálni a kvantitatív vizsgálat során feltárt problémákat, hatásokat (pl. gondozási hiány, határok lezárása, gondozói - dolgozói migráció), ennek érdekében kvalitatív vizsgálatra kerül sor (fókuszcsoporthoz). Kutatandó témák: 1. a lezárások hatása a gondozói-dolgozói migrációra, 2. a COVID-19 hatása a gondozói, támogatói hiányra.

Résztvevők: Kostyál Árpád, Széman Zsuzsa, olasz kutatócsoport

Csatlakozás lehetősége: nem

Kutatócsoport: Idősügyek Kutatócsoport

EDUCAGE – AZ IDŐSEKET GONDOZÓK DIGITÁLIS KOMPETENCIÁINAK FEJLESZTÉSE EGY EGÉSZSÉGESEBB ÖREGKOR FELÉ HALADVA

Témafelelős: Mentálhigiéné Intézet - Széman Zsuzsa, Sebészeti Műtéttani Tanszék – Juhos Krisztina

Célkitűzés: Az EducAge Európai Unió projekt (Projekt referencia szám: 2021-1-PT01-KA220-ADU-000028254) célkitűzése az aktív és egészséges öregedés elősegítése az informális idősgondozók képzésén keresztül, portugál, spanyol, cseh és magyar partnerekkel. A projekt megvalósulását az Európai Unió Erasmus+ programja támogatja.

65 éven felüli informális idősgondozók számára olyan 32,5 órás tananyag összeállítása, amely hozzájárul a célcsoport terheinek csökkentéséhez, illetve online és jelenléti formában is elérhető lesz.

Résztvevők: Széman Zsuzsa

Csatlakozás lehetősége: nem

Kutatócsoport: Idősügyek Kutatócsoport

CSALÁDI GONDOZÓK KIÉGÉS-PREVENCIÓJA, MUNKAERŐPIACON TARTÁSA PANDÉMIA ÉS POSZT-PANDÉMIA IDEJÉN (2022-2024)

Témafelelős: Leleszi-Tróbert Anett Mária

Támogató: Magyar Tudományos Akadémia Poszt-COVID jelenségek kutatására irányuló nagy kockázatú pályázati támogatás

Célkitűzések: (1.) A gondozásból fakadó megterheltség és a munkahelyi, professzionális munkavégzés kapcsolatának korábbi kutatásainkra épülő vizsgálata, különös tekintettel a COVID-19 miatt fellépő új kihívásokra. (2.) A családi gondozók munkaerőpiaci részvételének elemzése, a munkaerőpiacon való megmaradásukat támogató egyéni és munkahelyi, pandémiát és rendkívüli kihívásokat kezelő stratégiák megfogalmazása, nemzetközi jó példák hazai sajátosságokra alkalmazott adaptációja, új szakpolitikai ajánlások kidolgozása.

Résztvevők: Leleszi-Tróbert Anett Mária, Bagyura Márton (Társadalomtudományi Kutatóközpont), Széman Zsuzsa

Csatlakozás lehetősége: nem

Kutatócsoport: Idősügyek Kutatócsoport

Tervezett kutatások:

AZ OLDENBURG BURNOUT INVENTORY KÉRDŐÍV VALIDÁLÁSA MAGYAR MINTÁN (2024)

Témafelelős: Leleszi-Tróbert Anett Mária

Célkitűzés: Az Oldenburg Burnout Inventory mérőeszközt a 90-es évek végén fejlesztették ki, előnye, hogy a nemzetközi vizsgálatok alapján bármely szakmaterületen jól alkalmazható. Magyarországon eddig részleges validálása történt meg (Ádám és munkatársai, Leleszi-Tróbert – Bagyura). Kutatásunk célja az általunk magyarra 2015-ben adaptált Oldenburg Burnout Inventory kiegészítő kérdőív mindaddig hiányzó, teljes pszichometriai validálása nagy mintán.

Résztvevők: Leleszi-Tróbert Anett Mária, Bagyura Márton (Társadalomtudományi Kutatóközpont), Danis Ildikó

Csatlakozás lehetősége: nem

Kutatócsoport: Idősügyek Kutatócsoport

Futó kutatások:**A CSECSEMŐTÁPLÁLÁSSAL KAPCSOLATOS ATTITŰDÖK ÉS A SZOPTATÁS IDŐTARTAMÁT BEFOLYÁSOLÓ EGYÉB TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA**

Témafelelős: Wirthné Dr. Ungváry Renáta

Célkitűzés: Különböző kultúrában már sikerrel validált és gyakran használ csecsemőtáplálási attitűd skála, az Iowa Infant Feeding Attitude Scale (IIFAS) magyar nyelvű változatának pszichometriai vizsgálata már megtörtént és publikálásra került. Validálását hazai reprezentatív, kisgyermeket nevelő anyai mintában (21. századi Babaszoba kutatás) végeztük el az attitűdöt befolyásoló paraméterek vizsgálatával együtt, ennek kiértékelése és publikálása folyamatban van. Foglalkozunk továbbá a cumi használati szokások összefüggéseinek, korrelációinak feltárásával más hazai eredmények bevonásával szociológiai fókuszú megközelítésben.

Résztvevők: Dr. W. Ungváry Renáta, Dr. Bóné Veronika, Dr. Ittész András, Dr. Danis Ildikó

Csatlakozás lehetősége: A laktációs szaktanácsadó képzésünkkel kapcsolatban álló, tudományos munka iránt érdeklődő szakemberek csatlakozására nyitott a munkacsoport.

Kutatócsoport: Kora Gyermekkor Kutatócsoport / Perinatális kutatások

A CIVIL SZERVEZETEK, ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK HATÁSA A GYERMEKVÁLLALÁSRA

Témafelelős: Bóné Veronika

Célkitűzés: A civil szervezetek, különösképpen az Otthonsegítünk Alapítvány tevékenységének hatásvizsgálata a gyermekvállalásra, általános jóllétre, kiterjed az önkéntesek, illetve a jelenlegi vagy volt segítettek utánpótlására. Otthonsegítünk Alapítvánnyal közösen vállalt kutatás.

Résztvevők: Dávid Bea, Bóné Veronika, Hegedüs Réka

Csatlakozás lehetősége: A munkacsoport a gyermekvállalás, gyermektervezés társadalmi összefüggései iránt érdeklődő kutatók számára nyitott.

Kutatócsoport: Kora Gyermekkor Kutatócsoport / Perinatális kutatások

Futó kutatások:**21. SZÁZADI BABASZOBA**

Témafelelős: Danis Ildikó

Célkitűzés: Az EFOP 3.4.3 pályázat keretében 3 év alatti gyermeket nevelő szülők (n=980 fő anya, n=122 fő apa) kérdőíves lekérdezése történt országos reprezentatív mintán 2019-2020 fordulóján. Témák: a szülői és kora gyermekkori lelki egészség témakörök, szülői-nevelői gyakorlat, valamint az ezekkel összefüggésben álló egyéni, családi, tágabb környezeti hatótényezők felmérése; új adaptált mérőeszközök bemérése, standardizálása, mért konstrukciók természetes varianciájának és klinikai jelentőségű szélsőértékeinek bemutatása, összefüggésmodellek tesztelése stb. Az adatbázis 2020 nyarától elérhető a kutatói hálózat számára, az elemzések és publikációk folyamatosak, amelyeket a Kutatási és a Publikációs Szabályzatok segítségével koordinálunk.

Résztvevők: SE MHI: Danis Ildikó, Dávid Bea, Szabó Tünde, Pilinszki Attila, Hegedüs Réka, Asztalos Bernadett, Bóné Veronika, Jáki Zsuzsa, Ládonyi Zsuzsanna, Török Szabolcs, Koren Réka, W. Ungváry Renáta, Dupont Kinga, Gyetvai Anna; MTA: Gervai Judit, Tóth Ildikó, Lakatos Krisztina; ELTE: Prónay Beáta, Rigó Adrienn, Márki Gabriella, SZTE: Sallay Viola, Martos Tamás; ISZCSK: Góczán-Szabó Ildikó, Alkonyi Mária, Siba Mónika, Veréb-Németh Réka, Vörös Andrea, Horváth Zsuzsanna, Stadler Judit, Schneider Katalin, Koczka Krisztina, stb.

Csatlakozás lehetősége: Az egyes modulok vezetőivel való együttműködésben új kutatók, doktoranduszok; későbbiekben célcsoportos gyűjtésre akár szakdolgozók, doktoranduszok és érdeklődő kollégák

Kutatócsoport: Kora Gyermekkor Kutatócsoport / Kora gyermekkori fejlődés és lelki egészség kutatások

KISGYERMEKEK ÉS SZÜLŐK JÓLLÉTE STRESSZTELI IDŐSZAKHATÁSOK IDEJÉN – BABASZOBA 2.0.

Témafelelős: Danis Ildikó

Célkitűzés: A szülőség, a szülői jóllét, valamint a kora gyermekkori fejlődés és lelki egészség időszak- és kohorsz-hatásainak (COVID-19, geopolitikai és gazdasági válság) mérése a 2019-2020-as Babaszoba kutatás megismétlésével

2023-2024 telén történt meg egy kisebb országos reprezentatív mintán, az egyetemi STIA pályázat támogatásával. A két kutatási hullám összehasonlító elemzései 2024-2025 során zajlanak. 2025 elejére egy összefoglaló kötet megjelentetését és egy konferencianap szervezését tervezzük.

Résztvevők: A 21. századi babaszoba kutatás érdeklődő kutatói (lásd fenn).

Csatlakozás lehetősége: Az egyes modulok vezetőivel való együttműködésben új kutatók, doktoranduszok; későbbiekben célcsoportos gyűjtésre akár szakdolgozók, doktoranduszok és érdeklődő kollégák

Kutatócsoport: Kora Gyermekkor Kutatócsoport / Kora gyermekkori fejlődés és lelki egészség kutatások

Tervezett kutatások:

KÜLFÖLDI MÉRŐESZKÖZÖK ADAPTÁCIÓJA

Témafelelős: Danis Ildikó

Célkitűzés: A szülőség, valamint a kora gyermekkori fejlődés és lelki egészség szakterületen külföldön széles körben használt kérdőívek, tesztek stb. magyar adaptációja

Résztvevők: Danis Ildikó

Csatlakozás lehetősége: A Kora Gyermekkori Kutató Hálózat résztvevői: pszichológusok, gyógypedagógusok

Kutatócsoport: Kora Gyermekkor Kutatócsoport / Kora gyermekkori fejlődés és lelki egészség kutatások

Futó kutatások**A HAZAI ÉRZELEM FÓKUSZÚ PÁRTERÁPIÁS (EFT) KÉPZÉSEK HATÁSVIZSGÁLATA A KÉPZÉSBEN RÉSZT VEVŐ SZAKEMBEREKRE.**

Témafelelős: Török Szabolcs

Célkitűzés: Az EFT képzések hatásának vizsgálata a résztvevő szakemberek saját érzelem-feldolgozási, kötődési jellemzőire, párkapcsolati hiedelmeire, továbbá az EFT intervencióival kapcsolatos ismereteiknek és kompetencia-érzésüknek a változására. A kutatásnak része az EFT-KACS (EFT ismeret és kompetencia skála) magyar verziójának pszichometriai elemzése, továbbá annak vizsgálata is, hogy miként segíthetők hatékonyan a hazai szakemberek abban, hogy eljussanak az EFT terapeuta cím megszerzéséig. A kutatócsoportból Koren Réka a 2024-2025-ös tanévre Fulbright kutatói ösztöndíjat kapott, melynek során Scott Woolley intézményében, a californiai Alliant International University-n, folytat majd kutatásokat.

Résztvevők: Török Szabolcs, Somsák Zsuzsa, Koren Réka, Danis Ildikó, Scott Woolley (USA);

Csatlakozás lehetősége: Jelenleg nem nyitott.

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Párkapcsolati és családkutatások

PSZICHOEDUKATÍV, PREVENTÍV CÉLÚ, STRUKTURÁLT PÁRKAPCSOLAT ERŐSÍTŐ PROGRAMOK KONTROLLCSOPORTOS LONGITUDINÁLIS HATÁSVIZSGÁLATA

Témafelelős: Török Szabolcs

Célkitűzés: Annak vizsgálata, hogy az Ölelj át program (az Érzelem Fókuszú Párterápia, felnőtt kötődésre fókuszáló megközelítésre alapuló, strukturált, 8 alkalmas, pszichoeducatív program) milyen mérhető változásokat idéz elő a párkapcsolatok minőségében. A kérdés vizsgálata más hazai, hasonló célkitűzésű programokkal való összehasonlításban történik, mint amilyenek a Kétlgen Alapítvány szervezésében elindult strukturált 7 alkalmas programok. Mindkét programmal kapcsolatban az eddigi pilot vizsgálatok illetve nemzetközi kutatások biztató eredményeket hoztak. A kutatás egyik speciális célcsoportra való kiterjesztése a szívbetegséggel élők és partnereik számára kifejlesztett „Healing Hearts Together” program első hazai hatásvizsgálata, melyhez reményeink szerint a Városmajori Szív és Érsébeszeti Klinika betegek körében tudunk adatfelvételt végezni, illetve intervenció programot megvalósítani.

Résztvevők: Török Szabolcs, Somsák Zsuzsanna, Danis Ildikó, Kigyóssy Örs, Kigyóssy-Bozsó Andrea, Börzsei Borka, Gyenis-Kátay Noémi, Assabiny Alexandra, Tusor Lilla, Ocsovszky Zsófia, Balog Piroska

Csatlakozás lehetősége: Pszichológus végzettségű, doktori képzésben való részvételre motivált, haladó módszertani (statisztikai) alapismeretekkel rendelkező kutató csatlakozására nyitott a munkacsoportunk

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Párkapcsolati és családkutatások

A BÁTOR TÁBORBAN FOLYÓ TERÁPIÁS REKREÁCIÓ HATÁSVIZSGÁLATA A KRÓNIKUSAN BETEG GYERMEKEK ÉS CSALÁDJAIK JÓLLÉTÉRE. A TÁBORPROGRAM ÖNKÉNTESekre GYAKOROLT HATÁSÁNAK KUTATÁSA.

Témafelelős: Papp Zsuzsanna Katalin

Célkitűzés: A kutatás a terápiás rekreációs gyermek és családi táborok továbbá iskolai és kórházi helyszíneken zajló úgynevezett „outreach” programok hatékonyságvizsgálatát célozza meg. A kutatás a Bátor Tábor Alapítvány által szervezett élményterápiás táborokban, programokban részt vevő gyermekek és családok életminőségét és más pszichoszociális változóit (pl. reziliencia, családi működés, életkészségek, betegségelfogadás, kortárs kapcsolatok) vizsgálja. Célcsoportjába tartoznak a daganatos betegséggel, cukorbetegséggel, krónikus izületi gyulladással, gyulladós bélbetegséggel élő gyermekek, testvéreik, családjaik, további ezen gyermek közösségei. Az elmúlt évek hazai adatfelvételei nemzetközi koordinációban zajlottak (Utah-i Egyetem, Yale Egyetem), így nemzetközi adatbázisok is rendelkezésre állnak a hatásvizsgálati elemzések lefuttatására. További, inkább tervek szintjén jelen levő kutatási irányunk a tábor-programban való részvétel önkéntesekre gyakorolt hatásának vizsgálata. Evvel kapcsolatban pilot-elemzések már zajlottak az elmúlt években, a táborban résztvevő nagyszámú önkéntes részvételével. Az önkéntesek körében tervezett kutatásunk során első lépésként az önkéntesnek jelentkezők előzetes motivációit szeretnénk felmérni az Önkéntes Motivációs Leltár (magyar változat, Bartal és Kmetty, 2009) használatával (eredeti kérdőív: Volunteer Motivation Inventory, Esmond és Dunlop, 2004).

Résztvevők: Papp Zsuzsanna, Török Szabolcs, Danis Ildikó, Somogyi Borbála, Cait Willson (USA), Kökönyei Gyöngyi (ELTE, SE), Hosszú Dalma (SeriousFun Childrens’s Network), Juhász Csilla (BT), Balogh Andrea (BT), Ann Gillard (USA), Shauna Tominey (USA), Laurie Browne (USA)

Csatlakozás lehetősége: Jelenleg nincs lehetőség csatlakozásra.

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Párkapcsolati és családkutatások

A SZOROS KÖTŐDÉSI KAPCSOLATOKBAN MEGÉLT TAPASZTALATOK MINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA. A TAPASZTALATOK SZOROS KAPCSOLATOKBAN KÉRDŐÍV MAGYAR NYELVŰ VÁLTOZATÁNAK VALIDÁLÁSA ORSZÁGOS FELNŐTT REPREZENTATÍV MINTÁN (2018) ÉS KISGYERMEKEKET NEVELŐ ÉDESANYÁK KÖRÉBEN (2019) FELVETT MINTÁN

Témafelelős: Török Szabolcs, Danis Ildikó

Célkitűzés: A Tapasztalatok Szoros Kapcsolatokban kérdőív – Átdolgozott változatának hazai validálása az EFOP 5.2.5. pályázati támogatásból megvalósított, reprezentatív felnőtt lakossági mintavétel adatai felhasználásával (Experiences in close relationships – Revised version; ECR-R; Fraley, Waller, and Brennan, 2000). Ugyanezen kérdőív rövidített magyar nyelvű változatának kidolgozása és pszichometriai mutatóinak publikálása. A kutatás során vizsgáljuk továbbá a kisgyermekes édesanyák és partnereik, a párkapcsolat erősítő, gazdagító prevenció programokban résztvevő párok, illetve párterápiás képzésben résztvevő szakemberek mutatóit is, összevetésben az országos normatív adatokkal.

Résztvevők: Török Szabolcs, Gervai Judit, Tóth Ildikó, Danis Ildikó, Dupont Kinga, Somsák Zsuzsa, Koren Réka

Csatlakozás lehetősége: Az első pszichometriai vizsgálatok lefuttatása és az első elemzések kiértékelése után, a rendelkezésre álló adatbázisokon való másodelemzésre, kötődési téma iránt érdeklődő munkatársakat szívesen fogad a munkacsoportunk.

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Párkapcsolati és családkutatások

RENDSZERSZEMLELÉLETŰ, CSALÁDTERÁPIÁS INTERVENCIÓK HATÉKONYSÁGVIZSGÁLATA KÜLÖNBÖZŐ BETEGCSOPORTOKBAN

Témafelelős: Török Szabolcs

Célkitűzés: A longitudinális elrendezésű, multicentrikus kutatásunkban az egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó rendszerszemléletű, családterápiás intervenciók hatékonyságát mérjük. Jelenleg öt központban, öt különböző célcsoportban zajlik az adatfelvétel:

1. Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet - Madarász utcai telephely - Serdülőkori Evészavar Részleg és Ambulancia. Célcsoport: Evészavarral, testképzavarral küzdő (anorexiás, bulémiás) gyermekek és serdülők, illetve családjaik.
2. Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Onkológiai Klinika. Célcsoport: Olyan családok, ahol az egyik szülő előrehaladott rosszindulatú daganatos betegség miatt áll kezelés alatt, vagy a betegség gyógyíthatatlansága miatt palliatív ellátásban részesül.
3. Bethesda Gyermekkórház, KIDSz, Pedagógiai Szakszolgálat. Célcsoport: Autizmussal élő gyermekek és testvéreik, szüleik.
4. Pécsi Tudományegyetem, Gyermekgyógyászati Klinika, Pszicho-Szomatikus Ambulancia Célcsoport: krónikus szomatikus betegek, szomatiform tünetekkel élők, evészavarral élők és családjaik.
5. Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinika és Gyermekegészségügyi Központ. Célcsoport: cukorbetegséggel élő gyermekek és családjaik.

A kutatás során az alábbi mérőeszközökkel, illetve területeken mérjük a családterápiás intervenciók mellett megjelenő változásokat: McMaster Family Assessment Device (FAD), WHO Jól-lét Kérdőív (WBI-5) PSS4, Páros Megküzdés Kérdőív.

Résztvevők: Török Szabolcs, Gyenis-Kátay Noémi, Danis Ildikó, John Balázs és az egyes központok munkatársai.

Csatlakozás lehetősége: Pszichológus vagy orvos alapképzettsgű, családterápia iránt érdeklődő, doktori képzésben való részvételre motivált, haladó módszertani (statisztikai) alapismeretekkel rendelkező kutató csatlakozására nyitott a munkacsoportunk.

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Párkapcsolati és családkutatások

A FAMILY ASSESSMENT DEVICE KÉRDŐÍV MAGYAR NYELVŰ VÁLTOZATÁNAK VALIDÁLÁSA ORSZÁGOS FELNŐTT REPREZENTATÍV MINTÁN (2018)

Témafelelős: Danis Ildikó

Célkitűzés: a Family Assessment Device családi működést vizsgáló kérdőív hazai validálása EFOP 5.2.5. reprezentatív felnőtt lakossági mintán.

Résztvevők: Danis Ildikó, Török Szabolcs, Gervai Judit, Kurimay Tamás

Csatlakozás lehetősége: Jelenleg nincs

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Párkapcsolati és családkutatások

Futó kutatások

A COVID-19 JÁRVÁNY TÁRSADALMI HATÁSAI – KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A KÖZELI KAPCSOLATOKRA

Témafelelős: Albert Fruzzsina

Célkitűzés: Magyarországon sajnos a felnőtt lakosságot reprezentáló panel-adatfelvétel nem történt a Covid19-járvány időszakában, így keresztmetszeti vizsgálatokból próbáljuk rekonstruálni a társadalomban zajló folyamatokat, a változások mibenlétét, irányát, mértékét, tartósságát. A kutatás a COVID-19 világjárvány alatt több hullámban, kvalitatív és kvantitatív módszerrel is gyűjtött empirikus adatok alapján a járvány okozta krízishelyzet kapcsolati hatásait abból a szempontból vizsgálja, vajon azok meglévő, szoros kapcsolatainkat hogyan érintették? Emellett kitüntetett figyelemmel fordulunk a kapcsolathálózatok oltakozás-szemponitú homofiliájának okaira és következményeire.

Résztvevők: Albert Fruzzsina, Dávid Beáta, Brys Zoltán (doktorandusz)

Csatlakozás lehetősége: igen: elemzés, publikáció készítése, a kvalitatív szálon esetleg speciálisabb résztémákra fókuszáló interjúk készítése

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Barátságok és közösségek kutatása

BARÁTI KAPCSOLATOK MAGYARORSZÁGON

Témafelelős: Albert Fruzzsina

Célkitűzés: A kutatás a baráti kapcsolatok alakulásának már több, mint két évtizede folyó vizsgálatát folytatja. A tervezett kutatásnak jelenlegi fő iránya a témában eddig különböző adatfelvételeink során felvett kvantitatív és kvalitatív adatok további elemzése. Célunk a 2007-ben magyarul megjelent barátság-monográfián felfrissített, angol nyelvű kiadása is.

Résztvevők: Albert Fruzzsina, Dávid Beáta

Csatlakozás lehetősége: igen, mindkét ágához: elemzés, publikáció készítése, a kvalitatív szálon esetleg speciálisabb résztémákra fókuszáló interjútervek kidolgozása, interjúk készítése

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Barátságok és közösségek kutatása

AZ EGYETEMISTÁK SZÁMÍTANAK! UNIMATTER

Témafelelős: Albert Fruzzsina

Célkitűzés: A kutatás egyik fő vizsgálati tárgya az egyetemi hallgató fiatal felnőttek *észlelt társas jelentőségének* felmérésére. A kutatás során a „perceived mattering” pszichológiai konstruktumot alkalmazzuk és adaptáljuk magyar nyelvre egy nemzetközi kutatócsoporttal együttműködésben egy EUniWell kutatási projekt keretében. Az észlelt társas jelentőség az egyén másokkal való kapcsolataiban megélt személyes fontosságát fejezi ki, mely a pszichoszociális jóllét egyik fontos tényezője. A kutatásban kvantitatív és kvalitatív adatfelvétel során megvizsgáljuk az összefüggést az észlelt fontosság, az önbecsülés, a jóllét és a tanulmányi siker között. A projekt része egy rövid, jelentőség-érzést támogató intervenció kidolgozása, megvalósítása és hatásvizsgálata.

Időbeli ütemezés: 2023-2024 adatfelvétel, pilot intervenció, 2024-2025 elemzések és publikálás

Résztvevők: Dávid Bea, Albert Fruzzsina, Papp Zsuzsanna, Orosz Ádám, Asztalos Bernadett, Semsey Gábor, Járay Márton, Mészáros Eleonóra

Csatlakozás lehetősége: van

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Barátságok és közösségek kutatása

EGYÉB KUTATÁSOK

Futó kutatások

AZ EGYHÁZI HÁLÓZATI SZEMÉLYEK ÉS A KOMMUNISTA-SZOCIALISTA ÁLLAMBIZTONSÁG KAPCSOLATÁNAK TRANZGENERÁCIÓS HATÁSAI

Témafelelős: Joób Máté

Célkitűzés: A kutatás azt kívánja feltárni, hogy az egyházi hálózati személyek közvetlen leszármazottai milyen érzések mentén viszonyulnak beszervezett családtagjukhoz, és milyen rendezési megoldást látnak és alkalmaznak interperszonális kapcsolatuk konszolidálására. A belső élmények vizsgálata mellett, amely elsősorban a büntudatra és a szégyenérzetre fókuszál – azok együttes és egymástól különvált megjelenésére –, a kutatás szeretné feltárni az egyéni és közösségi (elsősorban családon belüli) megküzdési stratégiákat, hogy ezek segítségével érzékenyebb

kiengesztelődési módokat tudjon formálni és felkínálni az egyházi közösség, amely egyszerre részese, szenvedő alanya és elhordozója a múlt eseményeinek. E komplex meghatározottsága miatt, talán olyan eredményeket is fel tud mutatni az interdiszciplináris megközelítés, amely az egész társadalom számára is hasznos lehet.

A kutatás forrásanyagát azok az interjúk képezik, amelyeket a beszervezett egyházi ügynökök családtagjaival készültek. A forrásanyagot a GroundedTheory módszerével kívánjuk feldolgozni.

Résztvevők: Joób Máté

Csatlakozás lehetősége: a kutatás nyitott mindazok számára, akik érdeklődnek a téma tudományos megközelítése iránt.

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Egyéb kutatások

Tervezett kutatások

A MEGBOCSÁTÁS MINT PROSZOCIÁLIS MEGKÜZDÉSI MÓD

Témafelelős: Joób Máté

Célkitűzés: A kutatás azt kívánja feltárni, hogy az egyházi közösségekhez tartozó vallásos emberek hogyan vélekednek a megbocsátásról, mint proszociális megküzdési módról. Olyan további kérdések kerülnek a középpontba, mint: Milyen hatással van a megbocsátás transzcendens élménye az interperszonális kapcsolatok rendezésére? A vallásos meggyőződés az érzelmi vagy az akarati megbocsátást segíti-e inkább elő? Az elmúlt években hazánkban is születtek empirikus vizsgálatok a megbocsátás témájában (Szondy 2007, Papp 2014), azonban a pszichológia és teológia határmezsgyéjén eddig nem születtek empirikus kutatások, kizárólag review jellegű tanulmányok (Tomcsányi 2002; Horváth-Szabó 2007). E tervezett kutatásban kísérletet szeretnénk tenni a vizsgált téma teológiai és pszichológiai megközelítésére, empirikus kutatási módszereket alkalmazva. Tervek között szerepel félig strukturált interjúk felvétele, valamint egy skála (Forgiveness Scale, Rye és mtsai, 2001) alkalmazása.

Résztvevők: Joób Máté

Csatlakozás lehetősége: a kutatás nyitott mindazok számára, akik érdeklődnek a téma tudományos megközelítése iránt.

Kutatócsoport: Közeli Kapcsolatok Kutatócsoport / Egyéb kutatások

Futó kutatások

SEGÍTŐI TÜKÖR

Témafelelős: Pilinszki Attila

Célkitűzés: A kutatás célja helyzetkép feltárása a hazai humán segítő foglalkozású szakemberek egyéni, családi és közösségi jóllétéről, pszichoszociális állapotáról, és ebben a munka, család, magánélet egyensúly nehézségeinek, illetve sikerének szerepéről. Kutatásunk révén a szociális, az egészségügyi, az oktatási, hitéleti szektor számára is fontos információkat nyerhetünk számos humán segítő foglalkozású szakember egyéni, családi és közösségi jóllétéről, amely kulcsa lehet a munkahelyi feladatok és kihívások innovatív megoldásának, a szakmai motivációk fenntartásának, valamint a rendkívüli helyzetben való kitartás ösztönzésének és a kiégésük megelőzésének.

Résztvevők: Török Gábor, Pilinszki Attila, Asztalos Bernadett, Tésenyi Timea, Joób Máté, Süki-Szijjártó Szilvia, Kosztka Júlia, Mészáros Eleonóra

Csatlakozás: csatlakozási lehetőség a kutatói teammel egyeztetve

Kutatócsoport: Segítő Kapcsolat és Szolgáltatások Kutatócsoport

Időbeli ütemezés: 2024 – kutatási design, adatfelvétel; 2025 – elemzés, tanulmányírás

A MAGYARORSZÁGI LELKIPÁSZTOROK TÁRSAS TÁMOGATÁSÁNAK, LELKI EGÉSZSÉGÉNEK KUTATÁSA

Témafelelős: Járay Márton

Célkitűzés: 2023-ban a Magyarországi Református Egyház lelkészeinek a kvantitatív kérdőíves lekérdezésére került sor. Ennek a kutatásnak a korábbi változatát futtattuk le az evangélikus lelkészek között 2022-ben. További cél fókuszcsoportos interjúkkal a nagy adatok további elemzését, megértését segíteni. A katolikus papok bevonására, a kutatás kiterjesztésére terveink szerint 2024-2025-ben kerül sor. Az ehhez szükséges kérdőív kidolgozása az eddigi tapasztalatok alapján jelenleg is zajlik.

Résztvevők: Járay Márton, Albert Fruzsina, Tóth Gergő

Csatlakozás lehetősége: lelkigondozó szakcsoport a közös ötletelésre, illetve olyan kollégák, akik a kutatás módszertanában segítenek.

Kutatócsoport: Segítő Kapcsolat és Szolgáltatások Kutatócsoport

SEGÍTŐ KAPCSOLAT ÉS MONODRÁMA HATÁSVIZSGÁLATOK

Témafelelős: Jáki Zsuzsanna – Török Gábor

Célkitűzés: Az Antropos Mentálhigiénés Módszertani Központhoz forduló kliensek (mentálhigiénés segítő beszélgetés, lelkigondozás) hatásvizsgálata, kontrollcsoportos elrendezés nélkül. Kutatásunk célja, hogy felmérjük, és pontosabb képet kapjunk arról, hogy az Antropos Központban futó segítő beszélgetések milyen mérhető változást eredményeznek a segítő folyamatban résztvevő kliensek pszichés, és – lelkigondozás esetén- a spirituális jóllétében. További cél, a pszichodráma technikák használatával és az anélkül futó segítő kapcsolatok hatásvizsgálata, mely során arra keressük a választ, hogy milyen többletet hordoz a verbalitáson túli eszközök alkalmazása. A kutatás az ELTE pszichológiai diáktanácsadást végző szakembereivel együttműködésben valósul meg. A kutatás során több kérdőív magyar adaptációját is elvégezzük. Az OQ 45.2 adaptálásáról írt cikk publikálásra benyújtva, elbírálás alatt van, a TSOS adaptációjáról 2024-ben tervezünk eredményeket közzé tenni.

2023-ban az adatfelvétel lezárult. A 2024-es év feladata az adatok tisztítása és elemzése. Az eredmények publikálása során összehasonlító elemzést is tervezünk végezni az ELTE diáktanácsadó klienskörének eredményeivel.

Résztvevők: Török Gábor, Jáki Zsuzsanna, Bóné Veronika, Asztalos Bernadett

Csatlakozás lehetősége: még nyitott

Kutatócsoport: Segítő Kapcsolat és Szolgáltatások Kutató Műhely

Tervezett kutatások

EGYÜTTMŰKÖDÉSI IRÁNYELVEK LELKI VEZETŐK, LELKI GONDOZÓK ÉS PSZICHOTERAPEUTÁK KÖZÖTT

Témafelelős: Jáki Zsuzsanna

Célkitűzés: A doktori disszertációm részeként a pszichoterapeuták meginterjúvolásával összegyűjtöttük az együttműködési tapasztalatokat és irányelveket lelkivezetők, lelkigondozók és pszichoterapeuták együttműködésére vonatkozóan. Az eredmények (kódfa) rendszerezett bemutatják az előforduló és / vagy lehetséges együttműködési formákat, valamint rendszerezik az azokhoz kapcsolódó pozitív és negatív együttműködési tapasztalatokat, utalva a

lehetséges háttértényezőkre. Egy következő lépés lehetne, mely segíthetné a tényleges együttműködést a gyakorlatban, ha kidolgozásra kerülnének a konkrét együttműködési irányelvek, javasolt formák, kiindulva a feltárt együttműködési tapasztalatokból. Ez fókuszcsoporthoz tartozó kutatási elrendezésben történhetne, lelkipásztorok lelkipálosok és pszichológusok bevonásával. Nemzetközi fórum bekapcsolása növelhetné az érvényességet és alkalmazhatóságot. Fókuszcsoporthoz tartozó kutatást végül nem indítottam, a szakirodalmi információk összegyűjtésére fókuszáltam, és erről egy publikáció jelent meg az Embertársban, hogy a segítő szakemberek számára hozzáférhető legyen, és a gyakorlati alkalmazásba beforgatható mindaz a tudás, ami ezen a területen összegyűlt. (Jáki Zsuzsanna: Összefogás a küzdő emberért - Együttműködési lehetőségek lelkipálosok, lelkipásztorok és pszichológusok között. In: Embertárs, 2023/3, pp. 274-290.

Részvevők: Jáki Zsuzsanna

Csatlakozás lehetősége: Lezárult a kutatás; aki érdeklődését jelezte már: Joób Máté, Asztalos Detti

Kutatócsoport: Segítő Kapcsolat és Szolgáltatások Kutató Műhely

Futó kutatások:

ÖNEGYÜTTÉRZÉS KUTATÁS

Témafelelős: Asztalos Bernadett

Téma / kutatás elnevezése: Képzéseink hatása az önegyüttérzésre (Self-Compassion Kérdőív magyar változatának használatával – SCS-H); A kiégés kapcsolata az étellel való elégedettséggel és önegyüttérzéssel segítő foglalkozásúak körében

Célkitűzés: Segítő szakembereknél alapvető fontosságú, hogy munkájukat hosszú távon is magas színvonalon tudják művelni, hogy önismeretüket ápolják, reflexiós képességüket fejlesszék és az önmagukkal való viszonyulásban is megjelenjen a gondoskodás. Képzéseink (mentálhigiénés, lelkipogozói és szociális munka Ma képzés) struktúrájába tantárgyainkon keresztül ezeket igyekeztünk is fejleszteni. Reményeink szerint a képzéseinket elvégzőknél az öngondoskodás képességének növekedését SCS-H mutatói számszerűleg is alá fogják támasztani, ami azt jelentené, hogy amit nyújtani tudunk a hallgatóinknak, azzal ők nagyobb védeltséget szerezhetnek a kiégéssel szemben. Kutatásunkban több mérőeszköz egymáshoz való viszonyát is vizsgáljuk.

Résztvevők: Asztalos Bernadett, Bóné Veronika, Semsey Gábor, Tésényi Timea, Ládonyi Zsuzsanna

Csatlakozás lehetősége: nem

Kutatócsoport: Képzéshatékonyág és Oktatásmódszertan Kutatócsoport

Tervezett kutatások:

KÉPZÉSEK KIÉGÉS PREVENCIÓS HATÁSA

Témafelelős: Tésényi Timea

Téma / kutatás elnevezése: kidolgozás alatt

Célkitűzés: A SE Mentálhigiéné Intézetben folyó mentálhigiénés és lelkipogozó képzések szakmai célkitűzései és tartalmi súlypontjai között kiemelt helyett foglalt el a kiégésprevenció. Tudomásom szerint eddig még nem zajlott intézetünkben olyan kutatás, amely kifejezetten valamely képzés kiégésprevenációs hatását vizsgálná. Az elemzéshez jó alapot nyújthat az a folyamatosan gazdagodó, részben intézeti munkatársaink által összegyűjtött illetve létrehozott tudásanyag és szakirodalmi forrás, amely oktatói előadásokban, szakmai műhelyekben és publikációkban jelent meg az elmúlt két évben.

A kutatás célkitűzése annak felmérése, hogy mennyiben csökkenti a két kiválasztott képzésünk a kiégési veszélyeztetettséget, valamint hogy erre milyen képzési módszerek és eszközök bizonyulnak jelenleg a leghatékonyabbnak.

Résztvevők: Asztalos Bernadett, Járay Márton, Semsey Gábor, Török Gábor

Csatlakozás lehetősége: aki szeretne, jöhet

Kutatócsoport: Képzéshatékonyág és Oktatásmódszertan Kutatócsoport